

ТРЕЋИ НАСТУП ЦРНОГОРСКОГ СИМФОНИЈСКОГ ОРКЕСТРА У ОВОЈ СЕЗОНИ

Соња Маринковић

Трећи наступ Црногорског симфонијског оркестра у овој сезони обухватио је три концертне вечери - у Подгорици, Бијелом Пољу и Тивту (18-20. фебруар). Маестро Алексеј Шатски, диригент и умјетнички руководилац ансамбла, овим пројектом је избором програма пружио прилику да се публици представе извршни обонисти ансамбла - Петер Федков и Људмила Михаилова извођењем виртуозне, зналачки писане и ефектне композиције Јохана Непомука Хумла *Интродукција, Шепа и варијације за обоу и оркестар у еф-мољу, оп. 102* и *Концерта за две обоје, гудачки оркестар и контрапункт у ре-мољу* Антонија Вивалдија. Била је то ријетка прилика да се на концерту чују ова занимљива дјела и већ због тога, вриједно програмско обogaњење. Сама обоа је најчешће третирана као оркестарски инструмент, због специфичне изражајности свог раскошног тона незаобилазан у симфонијској литератури, али мање познат као солистички и концертантни, јер виртуозитет није њен примарни квалитет. Да, иако у поређењу са клавирском или виолинском малобројна концертантна литература за обоу, може бити атрактивна за слушаоце када се презентира на зналачки начин, недвосмислено је потврдио наступ украјинских музичара. Нарочито искусног, сугестивног Федкова, који је у Хумловој композицији манифестовао не само своју виртуозну технику, већ и изванредно лијеп тон и изразиту музикалност, посебно у дијалогу са оркестром, поузданим ослоном његовој интерпретацији. У Вивалдијевом двоструком концерту за обоу, гдје му се придружила и млада, но

ПОУЗДАНО МУЗИЦИРАЊЕ: Са концерта у Црногорском Народном Позоришту

Вечере обоје

Концерт Црногорског симфонијског оркестра (Црногорско народно позориште, 18. фебруара)

умјетнички већ сасвим формирана обонисткиња Људмила Михаилова, та његова способност комуникације и дијалога надаље је наглашена у чему је она била равноправни и достојни партнер. Типични квалитети Вивалдијеве музике које концертна публика познаје углавном захваљујући виолинској литератури и чувеним *Голдонијевим добима*, њена неслутана мелодијска извештајност и зналачко истицање виртуозности солисте кроз

надахнути дијалог са оркестром, добили су своје аутентичне тумаче у њиховој складној, ритмички и интонативно прецизној, стилски аутентичној интерпретацији. За то заслуга подједнако припада и сигурној диригентској руци маестра Шатског који је

гудаче симфоничара у првом дијелу концерта, у којем смо чули и Вивалдијев *Концерт за гудачки оркестар и контрапункт у ре-мољу*, водио ненаметљиво, дозвољавајући да се раскрију сви квалитети ансамбла, њихово ангажовање и поуздано музичирање,

склад постигнут интензивним ангажманом свих група и нарочито концертмајстора и вођа дионица.

Музичи 18. вијека био је посвећен и други дио концерта на којем је изведена Хајднова *Симфонија у Ес-дуру* (број 103, публици позната под називом „са тремолом тимпана“). Овај позни Хајднов симфонијски опус припада циклусу чувених *Лондонских симфонија*, репрезентата ауторовог зрелог писма које се убраја у највише домете

класичног симфонизма. Хајди у *Лондонским симфонијама* постиже пуну уравнотеженост форме, користи развијену технику мотивског рада, остварује заокруженост цикличне концепције, зналачки третира оркестар у којем се напушта доминација гудачког корпуса, остварује индивидуализација инструмената, посебно наглашена у групама дрвених дувача, али је захтјеван и третман хорни и труба. Зато је ово дјело пружио добру прилику да оркестар искаже своје пуне могућности и ефектно нам дочара атмосферу музичирања у позном класицизму. Њеној укупној атмосфери битан допринос даје врло индивидуалан третман тимпана чију дионицу је тумачио Младен Васојевић. Хајднова дјела захтјевају високу прецизност тумачења, она, за разлику од романтичарског репертоара, не пружају прилику за лако постизање ефеката. То је данас најчешће разлог због којег диригенти често избегавају да их стављају на репертоар својих оркестара: оне захтјевају много прецизности и рада а немају спољашњу бриљантност која би лако коминцирала са публиком. Исправно процјењујући да је оваква литература драгоцјена за даљи развој ансамбла, Шатски је са одличним познавањем стила аутентично тумачио Хајднову партитуру и полетним музичирањем свог оркестра успјешно остварио оптимистичку, ведру атмосферу класичног стила. Она је можда далека од нашег захукталог застрашујућег доба, али тим дража као подсећање на неко друго вријеме у којем се рађао дух новог европског демократског човјека који вјерује у снагу и побједу хуманог начела, ужива у животу и радује му се.